

Παρατήρηση: (Υπενθύμιση) $\dots$

i) Έστω $f: V \rightarrow V$ γραμμική. Επιλέγουμε (διατεταγμένη) βάση e του V . Τότε

- βαθμίδα $(f) = \dim \text{Im } V = \text{βαθμίδα } ([f]_e^e)$
- ορίζουσα $(f) = \det([f]_e^e)$
- $\text{tr}(f) = \text{tr}([f]_e^e) = \text{αθροισμα στοιχείων της κ. διαγωνίας}$

ii) Έστω $f: V \rightarrow W$ με $W \neq V$ τότε ΔΕΝ

ορίζεται:

- ορίζουσα της f
- tr της f

Έστω e βάση του V g βάση του W . Τότε
 $\text{βαθμίδα}(f) = \dim \text{Im } f = \text{βαθμίδα } ([f]_g^e)$.

Πρόταση! Έστω $A, B \in F^{n \times n}$, τα ακόλουθα είναι ισοδύναμα:

- ▷ A, B όμοια
- ▷ Υπάρχει αντεβριέσιμος $P \in F^{n \times n}$ με $B = PAP^{-1}$
- ▷ Υπάρχει αντεβριέσιμος $Q \in F^{n \times n}$ με $B = Q^{-1}AQ$.
- ▷ " " $R \in F^{n \times n}$ με $A = RBR^{-1}$
- ▷ " " $S \in F^{n \times n}$ με $A = S^{-1}BS$

Απόδειξη:

$L \Rightarrow II$ από τον ορισμό

$$(LI) \Rightarrow (LII) \quad \text{Θέτουμε } Q = P^{-1} \text{ τότε } B = PAP^{-1} \Rightarrow B = Q^{-1}AQ$$

$$(LII) \Rightarrow (LIV) \quad \text{Θέτουμε } R = Q \text{ τότε } B = Q^{-1}AQ \Rightarrow \\ Q B Q^{-1} = Q (Q^{-1}AQ) Q^{-1} = A.$$

$$(LIV) = (V) \quad \text{ομοίως} \quad \Rightarrow A = RBR^{-1} \\ (V) \Rightarrow (I)$$

620 Η σχέση ομοιότητας είναι σχέση ισοδυναμίας
 $f^{n \times n}$

δύο α) Έστω $A \in f^{n \times n}$. Έχουμε

$$A = I_n^{-1} A I_n \Rightarrow A \text{ όμοιος με } A.$$

i) Έστω A όμοιος με $B \Rightarrow$ υπάρχει $P \in f^{n \times n}$
αντιστροφίμος με $B = PAP^{-1} \Rightarrow A = QBQ^{-1}$ με
 $Q = P^{-1}$ $\Rightarrow B$ όμοιος με A .

ii) Έστω A όμοιος με B και B όμοιος με C .
Τότε υπάρχουν $P, Q \in f^{n \times n}$ αντιστροφίμοι με

$$\begin{cases} B = PAP^{-1} \\ C = QBQ^{-1} \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} C = Q(PAP^{-1})Q^{-1} = (QP)A(P^{-1}Q^{-1}) \\ C = (QP)A(QP)^{-1} \end{cases}$$

ρα A, C όμοιοι.

Χαρακτηριστικό Πολυώνυμο

Έστω $A \in \mathbb{F}^{n \times n}$ και x μεταβλητή. Ορίζουμε το
χαρακτηριστικό πολυώνυμο

$$\chi_A(x) = \det(A - xI_n) \in \mathbb{F}[x].$$

Παράδειγμα:

$$A = \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 3 & 4 \end{bmatrix}$$

$$\chi_A(x) = \det(A - xI_2) = \begin{vmatrix} 1-x & 2 \\ 3 & 4-x \end{vmatrix} =$$

$$(1-x)(4-x) - 6 = x^2 - 5x - 2$$

► Ισχυρισμός: $A^2 - 5A - 2I_2 = \mathbb{0}_{2 \times 2}$.

Απόδειξη $\begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 3 & 4 \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 3 & 4 \end{bmatrix} - 5 \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 3 & 4 \end{bmatrix} - 2 \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} =$

$$\begin{bmatrix} 7 & 10 \\ 15 & 22 \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} 5 & 10 \\ 15 & 20 \end{bmatrix} - \begin{bmatrix} 2 & 0 \\ 0 & 2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 & 0 \\ 0 & 0 \end{bmatrix}$$

Άρα ένα σημαντικό είναι ότι το χαρακτηριστικό
πολυώνυμο βρίσκει σχέση του ίδιου πίνακα A με I_n
 $\mathbb{0}_{n \times n}$

$$\text{Άρα } A^2 = 5A + 2I_2$$

$$A^3 = A \cdot A^2 = A \cdot (5A + 2I_2) = 5A^2 + 2A =$$

$$= 5(5A + 2I_2) + 2A = 27A + 10I_2$$

Παρατήρηση Έστω F σώμα. Τότε ορίζεται ο "πολυωνυμικός δακτύλιος" $F[x]$ με στοιχεία τα πολυώνυμα $f(x) = a_0 + a_1x + \dots + a_nx^n$ με $a_i \in F$ και πράξεις.

▶ πρόσθεση πολυωνύμων $(x+3)(x^2+4) = x^2+x+7$

▶ πολλαπλασιασμός πολυωνύμων $(x-1)(x+1) = x^2-1$

▶ Βασικός πολλαπλασιασμός $7(x^2-7) = 7x^2-49$

Αν $f(x) \neq 0 \in F[x]$ ορίζεται ο βαθμός $\deg f$

• $f(x) = 3x+5 \Rightarrow \deg f(x) = 1$

• $f(x) = 5 \Rightarrow \deg f(x) = 0$

• $f(x) = x^{2016}-1 : \deg f(x) = 2016$

Εύκολα βλέπουμε: στα αν $f(x), g(x)$ μη μηδενικά στοιχεία του $F[x]$ τότε και ο γινόμεν $f(x) \cdot g(x) \neq 0$:

και $\deg(f(x) \cdot g(x)) = \deg f(x) + \deg(g(x))$

Παράδειγμα $f(x) = x^3-1$
 $g(x) = -x^3+5x$

• $f(x) + g(x) = 5x-1$ $\deg f(x) = 3$
 $\deg g(x) = 3$

$\deg f(x) + g(x) = 1$

Παρατήρηση: Έστω $f(x) \in F[x] \neq 0$ και $g(x) \neq 0 \in F[x]$

Υποθέτουμε ότι $f(x) + g(x) \neq 0$ τότε

i) $\deg(f(x) + g(x)) \leq \max(\deg f(x), \deg g(x))$ (*)

ii) Αν $\deg f(x) \neq \deg g(x)$ τότε (*) $\rightarrow$ λείπει.

Γενικότερα: Αν $\deg f(x) \neq \deg(g(x))$ ή $\deg f(x) = \deg g(x)$ αλλά το αθροισμα των συντελεστών των μεγαλύτερων όρων ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΜΗΔΕΝ τότε
όπου (*) ΛΕΧΟΥΝ ΛΕΙΠΕΙ.

Ορισμός

1. Έστω $f(x) \in F[x]$. Το $f(x)$ λέγεται ΣΤΑΘΕΡΟ αν υπάρχει $c \in F$ με $f(x) = c$.
• $f(x) = 5 + x$: όχι σταθερό

2. Έστω $f(x) \in F[x]$ λέγεται ΜΟΝΙΚΟ αν $f(x) \neq 0$ και ο συντελεστής του μεγαλύτερου όρου είναι 1 ή $\in F$. [π.χ: $f(x) = x^3 - 1 \rightarrow$ ΜΟΝΙΚΟ]

3. Έστω $f(x), g(x) \in F[x]$. Τα $f(x), g(x)$ λέγονται συντρίβια, αν υπάρχει $c \neq 0 \in F[x]$ ΣΤΑΘΕΡΟ, με $g(x) \in f(x)$. Τότε λείπει:

$$f(x) = c^{-1} g(x)$$

Π.χ. Το $x-3$ και το $3x-9$ είναι ΣΥΝΤΡΙΒΙΑ.

Ορισμός

Έστω $f(x) = a_n x^n + a_{n-1} x^{n-1} + \dots + a_1 x + a_0$
 $\in F[x]$ ($\forall a_i \in F \forall i$)

Έστω $b \in F$ τότε ορίζουμε $f(b) = a_n b^n + a_{n-1} b^{n-1} + \dots + a_1 b + a_0$
Το b λέγεται ρίζα του $f(x)$ αν $f(b) = 0_F$.

Έστω $B \in F^{n \times n}$ ορίζουμε $f(B) \in F^{n \times n}$ ως εξής:
 $f(B) = a_n B^n + a_{n-1} B^{n-1} + \dots + a_0 I_n$

Παράδειγμα: $B = \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 0 \end{bmatrix}$

$$f(x) = x^2 - 5$$

$$f(B) = \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 0 \end{bmatrix}^2 - 5I_2 = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} - 5 \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix} =$$

$$\begin{bmatrix} -4 & 0 \\ 0 & -4 \end{bmatrix}$$

Ορισμός

Έστω $\varphi(x), \lambda(x) \in F[x]$ με $\varphi(x) \neq 0$. Λέμε ότι το $\varphi(x)$ διαιρεί το $\lambda(x)$ στο $F[x]$ αν υπάρχει $\pi(x) \in F[x]$ ώστε

$$\lambda(x) = \varphi(x) \cdot \pi(x).$$

Τότε το $\pi(x)$ είναι πολλαδικό.

Παρατήρηση Αν το $\varphi(x)$ διαιρεί το $\lambda(x)$ στο $F[x]$

με $\varphi(x), \lambda(x)$ μη κενδρικά τότε $n \geq 1 \Rightarrow$

$$\deg(\lambda(x)) = \deg(\varphi(x)) + \deg(\pi(x)) \geq \deg(\varphi(x)).$$

Ορισμός

Έστω $p(x) \in F[x]$. Το $p(x)$ λέγεται ΑΝΑΓΕΓΟ ΠΟΛΥΩΝΥΜΟ αν το $P(x) := \delta$

• ΔΕΝ είναι σταθερό

• Οι μοναδικοί διαιρέτες του $P(x)$ στο $F[x]$ είναι τα (μη-κενδρικά) σταθερά πολυώνυμα και τα πολλαδικά $c \cdot P(x) \quad c \in F - \{0\}$.

ΘΕΩΡΗΜΑ

Έστω $\varphi(x) \in F[x]$ μη σταθερό πολυώνυμο. Τότε το $\varphi(x)$ γραφεται ως γινόμενο μιας σταθεράς $c \in F - \{0\}$ και αναγωγικών, μονικών αναγωγικών πολυωνύμων κατά ΜΟΝΑΔΙΚΟ τρόπο. (αν αγνοήσουμε βεβαίως παραγοντες)

π.χ. Στο $\mathbb{C}[x]$, $2x^2 + 2 = 2(x^2 + 1) = 2(x-i)(x+i)$
που είναι αναγωγών στο $\mathbb{C}[x]$ ως πολυώνυμα πρώτα βαθμού

$2x^2 + 2 = 2(x^2 + 1) \leftarrow$ Αναγωγή στο $\mathbb{R}[x]$.

ΘΕΩΡΗΜΑ

1. Έστω $f(x) \in \mathbb{C}[x]$ ΑΝΑΓΩΓΟ τότε $\deg f(x) \leq 1$.
2. Έστω $f(x) \in \mathbb{R}[x]$ ΑΝΑΓΩΓΟ τότε :
  - $\deg f(x) = 1$ (κ)
  - $\deg f(x) = 2$ και ΔΕΝ έχει πραγματικές ρίζες.
(Διακρίνουσα < 0).

• Το $x^3 - 2 \in \mathbb{Q}[x] \rightarrow$ ΑΝΑΓΩΓΟ!

Παρατήρηση

Το Θεώρημα 1 είναι πολύ βαθύ και είναι
αποδύναμο με το θεμελ. Θεώρημα της Άλγεβρας:
Έστω $f(x) \in \mathbb{C}[x]$ μη σταθερό.
Τότε $f(x)$ έχει ρίζα στο $\mathbb{C}$